

Uslovi za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti

Predmet osiguranja

Član 1.

- (1) Predmet osiguranja od opasnosti koje se navode u članu 2. ovih Uslova mogu biti sve stvari, osim onih koje su ovim Uslovima isključene iz osiguranja.
- (2) Osigurane su samo one stvari koje su označene u polisi, a prema sljedećim odredbama:
 - 1) kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranim svi djelovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije, sva ugrađena oprema (lift, centralno grijanje sa cisternom za gorivo, bojleri, uređaji za klimatizaciju, hidrofori i drugo). Osiguranjem zgrade u izgradnji osiguran je i građevinski materijal na gradilištu, namijenjen za ugradnju u građevinski objekat u izgradnji koji se osigurava po ovim Uslovima. Samo krov i izgorivi djelovi građevinskog objekta ne mogu se posebno osigurati.
 - 2) kod osiguranja pokretnih stvari smatra se, ako u polisi stvari nijesu navedene pojedinačno već kao skup, da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mjestu osiguranja, a pripadaju osiguranom skupu, kako one koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora, tako i one koje se naknadno unesu u taj skup. Osigurane su samo stvari koje su svojina osiguranika i lica koja sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu.
- (3) Samo ako je posebno ugovoreno i označeno u polisi, osigurane su:
 - 1) stvari radnika koji obavljaju službu na mjestu osiguranja, kao i stvari trećih lica primljene radi popravke, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalog, najam i na poslugu;
 - 2) brane - masivno građene (od kamena, betona, metala) i nasute zemlje sa nepropusnim jezgrom i obložene čvrstim materijalom (kamen, beton i sl.) sa vodne strane;
 - 3) željezničke pruge;
 - 4) izgrađene obale, kejovi, lukobrani i propusti (kamen, beton, metal i sl.);
 - 5) nasipi - obloženi ili obzidani čvrstim materijalom (betonom, kamenom, asfaltom i sl.);
 - 6) mostovi;
 - 7) ograde, potporni zidovi, putevi, avionske piste, trotoari, popločana dvorišta;
 - 8) žičane mreže sa stubovima - u vinogradima, hmeljskim nasadima, plantažnim voćnjacima i sl.;
 - 9) melioracije, regulacije i obloženi ili obzidani nasipi vodenih tokova, masivno građeni;
 - 10) podzemne, nadzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizaciona, telefonska, plinska, električna i slična) osim mreže koja je sastavni dio zgrade, kao i mreže na teritoriji industrijskog preduzeća;
 - 11) sportski tereni, tereni dječijih igrališta, otvorena kupališta i klizališta;
 - 12) novac i hartije od vrijednosti;
 - 13) stvari u rudnicima ispod zemlje;
 - 14) zalihe stajskog đubriva;
 - 15) stvari na izložbama;
 - 16) prikolice, samohodne mašine i traktori poljoprivrednih gazdinstava;
 - 17) ulja i ostala punjenja kao i katalizatori kad njihova vrijednost nije sadržana u vrijednosti osigurane stvari;
 - 18) antene za prijem televizijskih i radio programa;
 - 19) nosači podataka uključujući i podatke uskladištene na njima, pri čemu se pod nosačima podataka podrazumijevaju mediji za skladištenje podataka svih vrsta, naročito mediji za skladištenje elektronskih podataka, na kojima se skladište podaci i/ili programi za obradu podataka, sve vrste poslovnih knjiga, dokumenata, ugovora, evidencije koja se odnose na licence patentata, izdavačka prava i autorska prava, robne marke, itd., zatim mediji za skladištenje podataka za numerički upravljane mašine, uzorci boja u štamparijama, tablice boja, uzorci tkanina, itd.;
 - 20) pomoćna oprema za reprodukciju, pod kojom se podrazumijevaju predmeti koji se koriste u industrijskom postrojenju, a koji zadovoljavaju sljedeću definiciju:
 - sama pomoćna oprema za reprodukciju je nosač oblika, forme, dizajna, fonta ili drugih informacija o nekom konkretnom proizvodu i
 - ovaj oblik (forma, dizajn, font ili druge informacije) je putem mehaničkog kontakta, direktno ili indirektno, prenosiv na neki proizvod, pri čemu
 - u slučaju izmjene ili prestanka proizvodnje tog proizvoda, ta pomoćna oprema za reprodukciju više nije upotrebljiva, ili u najmanju ruku mora da se modifikuje.Takva oprema su, na primjer, kalupi za livenje, šeme za mašine za tkanje, šabloni svih vrsta, uključujući i kalupe za livenje, ubrizgavanje i ekstruziju, kalupi za presovanje, matrice, blokovi za štampanje, ploče i cilindri, klišeji za utiskivanje i cilindri, itd.;
 - 21) bankomati, uključujući i njihov sadržaj, pri čemu se pod bankomatima podrazumijevaju automati koji primaju metalni novac svih vrsta, automati za zamjenu ili izdavanje novca. Pod bankomatima se ne podrazumijevaju automati za kockanje;

- 22) umjetnička djela, pod kojima se podrazumijevaju svi predmeti specijalne kulturne, istorijske ili kolekcionar-ske vrijednosti;
- 23) registrovana motorna i priključna vozila, pod kojima se podrazumijevaju:
- sva drumska motorna vozila koja su opremljena registarskim brojem vozila,
 - sve prikolice vučene od strane motornih vozila koje su opremljene registarskim brojem vozila,
 - svi plovni objekti,
 - avioni i druge letjelice koje su teže od vazduha i projektovane da lete.
- Navedena motorna i priključna vozila moraju biti registrovana u skladu sa važećim zakonodavstvom Crne Gore. Za navedena vozila, pruža se osiguravajuće pokrivanje samo od osnovnih požarnih rizika iz člana 2, stava (1) ovih Uslova.
- 24) objekti u izgradnji i montaži prema sljedećem:
- 1) mogu se osigurati objekti u izgradnji i montaži od direktnih i posljedičnih oštećenja ako su prouzrokovani osnovnim osiguranim opasnostima iz člana 2. stava (1) ovih Uslova.
 - 2) objekat u izgradnji i montaži, se smatra završenim u smislu ovih Uslova ukoliko je zatvoren sa svih strana predviđenim krovovima, vratima i prozorima, ili ako se makar i jedna mašina, uređaj ili instalacija pokrene u svrhu proizvodnje ili projektovane namjene (ne u svrhu testiranja).
- (4) Po ovim Uslovima ne mogu biti predmet osiguranja:
- 1) zemljišta, nepopločana dvorišta, brane i nasipi koji nisu izgrađeni u smislu stava (3), tač. 2) i 5) ovog člana, morska voda u preradi;
 - 2) nasute obale, kejovi, lukobrani i propusti;
 - 3) usjevi na struku, plodovi na stablu, rodni i nerodni nasadi (voćnjaci, vinogradi i sl.), osim stabala voćaka u okućnici;
 - 4) roba u prevozu;
 - 5) ribe i druge životinje u tekućim i stajaćim vodama;
 - 6) stvari izložene na sajmu;
 - 7) nepečene cigle na otvorenom prostoru;
 - 8) putevi bez gornjeg stroja.
- Osigurane opasnosti (rizici)**
- Član 2.**
- (1) Osiguranjem po ovim Uslovima pruža se osiguravajuća zaštita od sljedećih osnovnih rizika:
- 1) požara i udara groma,
 - 2) eksplozije,
 - 3) oluje,
 - 4) grada (tuče),
 - 5) udara sopstvenog motornog vozila, sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat,
 - 6) pada letjelice,
 - 7) manifestacija i demonstracija.
- (2) Ako se posebno ugovori i plati dodatna premija, osiguravajuća zaštita se proširuje na jedan ili više dopunskih rizika:
- 1) poplavu, bujicu i visoku vodu,
 - 2) klizanje tla i odronjavanje,
 - 3) slijeganje tla,
 - 4) sniježnu lavinu,
 - 5) iscurenje (lekaža),
 - 6) izlivanje vode iz instalacija,
 - 7) samozapaljenje zaliha,
 - 8) izlivanje užarene tečne rastopljene mase,
 - 9) udar nepoznatog motornog vozila u osigurani građevinski objekat,
 - 10) zemljotres,
 - 11) pritisak snijega i leda,
 - 12) dim,
 - 13) probijanje zvučnog zida,
 - 14) pad stranog tijela,
 - 15) vandalizam,
 - 16) građanski nemiri,
 - 17) štrajk,
 - 18) isključenje iz rada zaposlenih od strane poslodavca.
- (3) Nastupanjem osiguranog slučaja osiguranjem su obuhvaćene:
- 1) štete od uništenja ili oštećenja osiguranih stvari prouzrokovane prilikom spasavanja (rušenja, iznošenja, ukazivanja pomoći i slično), usljed nastalog osiguranog slučaja,
 - 2) štete zbog nestanka osigurane stvari prilikom nastanka osiguranog slučaja,
 - 3) troškovi učinjeni povodom raščišćavanja i rušenja u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranoj stvari.
- (4) Osiguravač je u obavezi da isplati nadoknadu samo za neposrednu štetu na osiguranoj stvari, a ne i posrednu, kao što je šteta usljed: gubitka zakupnine, gubitaka prouzrokovanih obustavom rada, umanjenja i mogućnosti upotrebe i usljed drugih sličnih gubitaka zbog nastalog osiguranog slučaja.
- (5) Osiguranjem nisu pokrivenne štete od nuklearne reakcije, nuklearne radijacije i radioaktivne kontaminacije.
- (6) Iz pokrivača osiguranjem su isključene sve štete do kojih je došlo (direktno ili indirektno):
- 1) tako što su prouzrokovane gubitkom softvera, štetom na softveru ili dejstvom računarskih/softverskih virusa. Po pojmom računarski/softverski virus, u smislu ovih Uslova se podrazumijeva softver, podaci ili šifra koja pogađa rad ili funkcionalnost bilo kog računara, komunikacionog sistema, servera datoteka, mrežne opreme, računarskog sistema, računarskog hardvera, opreme za obradu podataka, računarske memorije, mikročipa, mikroprocesora (računarskog čipa), integralnog kola ili sličnog uređaja u računarskoj opremi, programu, računarskom softveru ili operativnim sistemima, programskim instrukcijama ili podacima uključujući i, ali ne ograničavajući se na, svaki destruktivni program, računarsku šifru, logičku bombu, napad koji rezultira odbijanjem usluge, računarski vandalizam,

ili bilo koje druge podatke unijete u bilo koji elektronski sistem koji prouzrokuju brisanje, uništavanje, degradaciju, kvar, zastoj ili kompromitovanje osiguranih podataka, softvera ili osiguranikovog elektronskog poslovnog sistema. Međutim, ako gubitak softvera rezultira isključivo iz direktnog fizičkog gubitka ili direktnog fizičkog oštećenja opreme, hardvera, medija ili uređaja - pokrivenog ovim Uslovima, na kome se program, kompjuterski softver ili operativni sistemi, programske instrukcije, ili podaci transportuju, obrađuju ili sadrže, ovo isključenje ne važi.

Ovo isključenje takođe ne važi za direktan fizički gubitak ili direktno fizičko oštećenje materijalne imovine koje rezultira iz gubitka ili oštećenja softvera, pri čemu se, u smislu ovih Uslova, računarski softver ili operativni sistem(i), programska(e) instrukcija(e) i podaci ne smatraju materijalnom imovinom;

- 2) tako što su prouzrokovane na građevinskim objektima koji ne zadovoljavaju zahtjeve važećih odredbi zakonske regulative, naročito odredbi zakona iz oblasti gradnje i održavanja građevinskih objekata, kao i svih podzakonskih akata sa izmjenama i dopunama i relevantnih propisa o smjernicama za izvođenje radova, kao i na građevinskim objektima koji su trošni i/ili napušteni i/ili nekorisćeni, i na svojoj pokretnoj imovini koja se nalazi u tim građevinskim objektima;
- 3) tako što su prouzrokovane na eksplozivima i detonatorima, nakitu, dragocjenom kamenju, dragocjenim metalima, krznu, umjetničkim djelima i antikvitetima, osim ukoliko neki od ovih predmeta nijesu osigurani kao zalihe;
- 4) tako što su prouzrokovane na bilo kojim električnim ili drugim distributivnim ili transmisionim vodovima, transformatorima, ožičenju, kablovima, cijevima i cjevovodima, uključujući i armaturu i pribor vezan za njih, izuzev onih koji se nalaze u osiguranim prostorijama na mjestu ili mjestima osiguranja navedenim u Ugovoru o osiguranju;
- 5) tako što su prouzrokovane na bilo kojoj imovini smještenoj unutar teritorije neke druge zemlje koja prema lokalnoj Zakonskoj regulativi mora da bude osigurana kod nekog osiguravača sa domicilnom adresom u toj zemlji.

Obim opasnosti požara i udara groma

Član 3.

- (1) Požarom se, u smislu ovih Uslova, smatra vatra nastala izvan određenog ložišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje razvija svojom sopstvenom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastupio požar i osiguravač nije u obavezi da plati naknadu ako je osigurana stvar uništena ili oštećena:
 - 1) usljed izlaganja vatri ili toploti radi obrade ili u druge svrhe (na primjer, u industrijskoj preradi prilikom peglanja, sušenja, prženja, pečenja i sl.) ili usljed pada ili bacanja u ognjište (peć, štednjak i sl.);

- 2) osmuđenjem, oprljenjem ili progorijevanjem od cigarete, cigare, sprave za osvetljavanje, žeravice i sl. ;
 - 3) usljed vrenja ili zagrijavanja, kuvanja, dimljenja i sl.
- (3) Osiguranjem od opasnosti požara nijesu obuhvaćene štete na dimnjacima nastale u vezi sa njihovom funkcijom.
 - (4) Osiguranje od udara groma, u smislu ovih Uslova, pokriva štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom dejstvom snage ili toplote, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.
 - (5) Ako se drugačije ne ugovori, osiguranjem nijesu obuhvaćene štete:
 - 1) na osiguranim električnim mašinama, aparatima (uključujući i aparate za kuvanje, peglanje, grijanje kreveta, radio-aparate, televizijske prijemnike, lampe, sijalice i sl.); ili električnim vodovima usljed dejstva električne energije prenapona ili zagrijavanja usljed preopterećenja, atmosferskih uticaja kao statičkih opterećenja, indukcije zbog atmosferskih pražnjenja i sličnih pojava - jer se takve štete smatraju pogonskim. Međutim, naknađuje se šteta od požara koji bi nastao djelovanjem električne energije i koji bi se poslije prestanka toga djelovanja samostalno širio;
 - 2) prouzrokovane prenošenjem električne energije preko vodova kao posljedica udara groma, kao i štete na zaštitnim osiguračima ma koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona, gromobranima i sličnim uređajima, nastale u vršenju njihove normalne funkcije.

Obim opasnosti eksplozije

Član 4.

- (1) Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za proširenjem. Eksplozija sudova pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl) postoji samo kad su zidovi suda u tolikoj mjeri pocijepani da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska. Ako je u unutrašnjosti posude nastala eksplozija usljed hemijskog pretvaranja, šteta koja od tog nastane na posudi pokrivena je osiguranjem i kad zidovi nijesu pocijepani. Osiguranjem nijesu pokrivena štete koje su posljedica smanjenja pritiska u posudi.
- (2) Osiguranjem nijesu obuhvaćene:
 - 1) štete na osiguranikovim stvarima prouzrokovane od miniranja koja se vrše u okviru njegove djelatnosti ili u okviru dozvoljene djelatnosti trećih lica;
 - 2) štete na mašinama prouzrokovane od eksplozije u prostoru za unutrašnje sagorijevanje (cilindar motora);
 - 3) štete od eksplozija koje su normalna pojava u procesu proizvodnje;
 - 4) štete od eksplozivnog izduvanja iz peći i sličnih naprava;
 - 5) štete od eksplozije biološkog karaktera;
 - 6) štete usljed probijanja zvučnog zida;
 - 7) štete od vodenog udara koji se u tunelima i cjevovodima pod pritiskom manifestuje kao eksplozija;

- 8) štete od eksplozije na sudovima pod pritiskom iz stava (1) alineja 2) ovog člana usljed dotrajalosti, pojave istrošenosti ili prekomjerne naslage rđe, kamenca, taloga, mulja na osiguranoj stvari, ali se nadoknađuje šteta na drugim stvarima u vezi sa nastalom eksplozijom.

Obim opasnosti oluje

Član 5.

- (1) Olujom, u smislu ovih Uslova, smatra se vjetar brzine 17, 2 metra u sekundi, odnosno 62 kilometra na čas (jačine 8 stepeni po Boforovoj skali) ili više. Smatraće se da je duvao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalazi osigurana stvar, ako je vjetar lomio grane i stabla ili ošteti redovno održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje, osigurani mora dokazati brzinu vjetra izvještajem hidrometeorološke službe.
- (2) Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem ako su prouzrokovana mehanička oštećenja osigurane stvari:
- 1) neposrednim djelstvom oluje,
 - 2) direktnim udarom oborenih ili nošenih predmeta olujom,
 - 3) ukoliko se posebno ugovori, obuhvaćene su i štete od nanošenja snijega vjetrom.
- (3) Osiguranjem od oluje nijesu obuhvaćene štete:
- 1) od prodiranja kiše, grada, snijega, ili drugih nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
 - 2) štete od kiše i drugih padavina na stvarima smještenim na slobodnom prostoru (plastovima, kamarama i sl.), u gričevima, pod nadstrešnicama i ostalim otvorenim zgradama;
 - 3) od propisima predviđene težine snijega;
 - 4) na građevinskom objektu koji nije bio izgrađen prema uobičajenom načinu gradnje u tom mjestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajavao;
 - 5) na folijama od vještačkog materijala na toplim lejama, koje služe za pokrivanje bilja neposredno, ili u obliku tunela, ukoliko se drugačije ne ugovori, osim folija čiji je vijek trajanja po garanciji proizvođača kraći od godinu dana.

Obim opasnosti grada

Član 6.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje grad prouzrokuje svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.
- (2) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na staklima i folijama toplih leja i staklenika, kao ni štete na malteru nedovoljno održavane ili dotrajale fasade.
- (3) Ukoliko se posebno ugovori, obuhvaćene su štete na staklima i folijama toplih leja i staklenika, osim na folijama čiji je vijek trajanja po garanciji proizvođača kraći od godinu dana.

Obim opasnosti udara sopstevnog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat

Član 7.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete na drugim osiguranim stvarima koje nastanu kao posljedica rušenja građevinskog objekta ili dijela objekta, prouzrokovane udarom motornog vozila u smislu stava (1) ovog člana.

Obim opasnosti zemljotresa

Član 8.

- (1) Pod pojmom „Zemljotres“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se podrhtavanje na površini zemlje prouzrokovano pomjeranjima u zemljinoj kori, koje je dostiglo najmanje stepen 6 na međunarodnoj skali za mjerenje makro-seizmičkih djestava zemljotresa (MCS). Pojava zemljotres mora biti seizmografski registrovan - potvrđen od strane nadležnih nacionalnih institucija - zavoda.
- (2) Od rizika zemljotresa može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.
- (3) U slučaju ostvarenja rizika zemljotresa, kao posljedica jednog/pojedinačnog štetnog događaja podrazumijevaju se sve štete koje su nastale u toku trajanja osiguranja na teritoriji Crne Gore gdje se nalaze ugovorena Mjesta osiguranja, ponovljenim dejstvima ove osigurane opasnosti unutar uzastopnog perioda od 72 časa. Osiguravač neće ni pod kakvim okolnostima biti odgovoran za nadoknade iz osiguranja za štete do kojih je došlo unutar navedenog vremenskog perioda prije stupanja osiguranja na snagu i/ili nakon prestanka pokrića osiguranjem.

Obim opasnosti pada letjelice

Član 9.

- (1) Padom letjelice, u smislu ovih Uslova, smatra se pad letjelice bilo koje vrste na osigurani objekat.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj pada letjelice ako se od neposrednog udara letjelice ili njenih dijelova kao i predmeta iz letjelice, osigurana stvar uništi ili ošteti.

Obim opasnosti manifestacije i demonstracije

Član 10.

- (1) Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
- (2) Pod manifestacijom i demonstracijom se ne smatraju neredi ili građanski nemiri koji podrazumijevaju masovnost narodne pobune.
- (3) Smatra se da je nastao osigurani slučaj manifestacije ili demonstracije ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način djelovanjem manifestanata odnosno demonstranata (rušenje, demoliranje, razbijanje, paljenje i dr.).

- (4) Estetska oštećenja fasade osiguranog objekta npr. Ispisanim "grafitima", po ovim Uslovima ne smatra se osiguranim rizikom.

Obim opasnosti poplave, bujice i visoke vode

Član 11.

- (1) Poplavom, u smislu ovih Uslova, smatra se stihijsko neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) usljed toga što se voda izlila iz korita ili provalila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode usljed izvanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neobične jačine, kao i od nadolaženja vode iz vještačkih jezera.
- (2) Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena usljed naglog obrazovanja velike količine vodene mase koja nastaje kao posljedica provale oblaka.
- (3) Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima usljed jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima.
- (4) Osiguranjem od poplave obuhvaćene su samo štete prouzrokovane na osiguranom objektu za vrijeme trajanja poplave i neposredno posle povlačenja vode.
- (5) Osiguranjem su obuhvaćene štete na hidrograđevinskim objektima od visokih voda.
Visokim vodama se u smislu ovih Uslova, smatra:
- 1) izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja;
 - 2) podzemna voda kao posljedica visoke vode.
- (6) Obaveza osiguravača za štete od visoke vode i podzemne vode kao njene posljedice počinje sa porastom visoke vode iznad unaprijed utvrđenih mjesečnih kota vodostaja ili potoka izmjenjenih prema najbliže postavljenom pokazivaču vodostaja.
- (7) Za svaki pojedini mjesec normalan je najviši mjesečni vodostaj za poslednjih 20 godina koji označava pokazivač vodostaja najbliži osiguranom stvari, uz isključenje izuzetno visokih vodostaja.
- (8) Osiguranjem nijesu obuhvaćene:
- 1) štete sa unutrašnje strane na cjevovodima, kanalima i tunelima i prouzrokovane mehaničkim djelovanjem vode;
 - 2) štete od gljivica usljed vlage;
 - 3) štete od sljeganja tla kao posljedice poplave i bujice;
 - 4) štete od podzemnih voda u uskopima, niskopima, podzemnim hodnicima i jamama rudnika;
 - 5) štete od plavljenja vode izliveno iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo usljed poplave i bujice;
 - 6) štete na stvarima smještenim u živim i suvim koritima potoka i rijeka, kao i na prostoru između potoka, odnosno rijeka i nasipa (inundaciono područje);
 - 7) štete na zalihama koje nisu uskladištene na paletama, visine najmanje 10 cm, ili na propisima utvrđen način;
 - 8) štete na hidrograđevinskim objektima usljed podlokanja sa spoljne strane, a na kanalima, tunelima i cjevovodima i štete usljed pritiska prouzrokovanog poplavom u smislu prethodnog stava, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Obim opasnosti izlivanja vode iz instalacija

Član 12.

- (1) Izlivanjem vode, u smislu ovih Uslova, smatra se:
- 1) neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih, odvodnih (kanalizacionih) i toplovodnih instalacija pripadajućih objekata, kao i iz uređaja za grijanje toplom vodom, parno grijanje, i iz drugih uređaja i aparata koji su priključeni na vodovodne i odvodne instalacije u objektu koji zbog oštećenja ili zagušenja (loma, oštećenja ili otkazivanja uređaja) tih instalacija, uređaja i aparata. Pripadajuće instalacije u osiguranom objektu su do njihovog priključivanja na spoljnu mrežu (npr. šaht, hidrofor, podstanica za toplu vodu i sl.).
 - 2) Neočekivano izbijanje pare iz instalacija i uređaja za toplu vodu i grijanje,
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima koje nastanu u smislu stava (1) ovog člana i ako je do osigurane opasnosti došlo iz ostalih prostorija zgrade u kojoj se nalaze osigurane stvari.
- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete:
- 1) od izlivanja vode iz otvorenih slavina, kao i iz odvodnih (kanalizacionih) instalacija ako je šteta nastala usljed zagušenja instalacija, u prostorijama osiguranika;
 - 2) nastale na samim vodovodnim i odvodnim instalacijama, uređajima, aparatima i kotlovima u prostorijama osiguranika;
 - 3) usljed dotrajalosti, istrošenosti i korozije, u prostorijama osiguranika, koje su dostupne kontroli osiguranika;
 - 4) gljivica usljed vlage;
 - 5) gubitka vode i izgubljene dobiti;
 - 6) na hidroskopnim zalihama koje nijesu uskladištene na paletama, visine najmanje 10 cm, ili na propisima utvrđen način;
 - 7) od izlivanja vode iz oluka i olučnih cevi, u prostorijama osiguranika;
 - 8) od izlivanja vode iz spoljnih instalacija (ulične i sl.);
 - 9) usljed slijeganja tla kao posljedice izlivanja vode iz vodovodnih i kanalizacionih instalacija;
 - 10) usljed smrzavanja u instalacijama i uređajima koji su pod kontrolom osiguranika.

Obim opasnosti klizanja tla i odronjavanja

Član 13.

- (1) Klizanjem tla, u smislu ovih Uslova, smatraju se iznenadni pokreti zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozavanja koji sa pojavom jakih deformacija i pukotinama na građevinskim objektima nastaju u kratkom periodu.
- (2) Odronjavanjem, u smislu ovih Uslova, smatra se otkidanje i pad materijala kao geološke pojave ili u vezi sa klizanjem terena.
- (3) Smatra se da je nastupio osiguran slučaj ukoliko su deformacije, oštećenja ili uništenja osigurane stvari nastale zbog kretanja tla, pritiska ili udara zemljinog materijala.

- (4) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na osiguranoj stvari:
- 1) nastale prije ili u momentu zaključenja osiguranja;
 - 2) ukoliko je klizanje tla ili odronjavanje prouzrokovano djelatnošću osiguranika.
- (5) Osiguranjem nijesu obuhvaćeni troškovi saniranja tla.

Obim opasnosti slijeganja tla

Član 14.

- (1) Slijeganjem tla, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno vertikalno pomjeranje tla - ulijeganje kao geološka i hidrološka pojava.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja i/ili konstruktivnog oštećenja osiguranih stvari. Pod konstruktivnim oštećenjem osiguranih stvari smatraju se deformacije, pukotine, lom pojedinih vitalnih djelova objekata, uređaja, instalacija i sl., bez kojih se objekat, uređaji, instalacije i sl. ne mogu staviti u predviđenu funkciju i/ili bezbjedno koristiti.
- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na osiguranim stvarima kod kojih nije nastalo oštećenje u smislu stava (1) i (2) ovog člana:
- 1) slijeganje zbog greške u statičkom proračunu;
 - 2) promjena estetskog izgleda osigurane stvari;
 - 3) centriranje, ispitivanje i puštanje u rad mašina i uređaja kod kojih nije nastalo oštećenje vitalnih djelova;
 - 4) ispitivanje i puštanje u rad instalacija svih vrsta;
 - 5) lom stakla svih vrsta;
 - 6) pukotine na zemljanim objektima koje ne ugrožavaju stabilnost ili funkcionalnost objekta;
 - 7) pukotine na svim djelovima građevinskih objekata koje ne utiču na stabilnost tog dijela ili cijelog objekta;
 - 8) malterske pukotine svih vrsta;
 - 9) pukotine na keramičkim i drugim obložnim pločama;
 - 10) molersko-farbarski i soboslikarski radovi na građevinskim objektima.
- (4) Osiguranjem nijesu obuhvaćene indirektno štete, kao posljedica slijeganja tla:
- 1) gubitak proizvodnje,
 - 2) gubitak zbog prestanka rada,
 - 3) ugovorni gubitak ili odgovornost,
 - 4) troškovi učinjeni na spasavanju i raščišćavanju,
 - 5) troškovi za sanaciju tla.

Obim opasnosti sniježne lavine

Član 15.

- (1) Sniježnom lavinom, u smislu ovih Uslova, smatra se sniježna masa u pokretu koja se otkida sa planinskih padina.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane djelovanjem vazdušnog pritiska od sniježne lavine.

Obim opasnosti iscurenja (lekaže)

Član 16.

- (1) Iscurenjem (lekažom), u smislu ovih Uslova, smatra se iscurenje tečnosti odnosno gasova iz nepokretnih sudova - cistijerni, cjevovoda i sl., ako tečnost iscuri zbog iznenadnog prskanja suda ili neočekivanog kvara na ugrađenim uređajima za ispuštanje i utakanje tečnosti.
- (2) Ako osigurana tečnost iscuri zbog prskanja sudova ili kvara na uređajima, nastalih usljed dotrajalosti, lošeg održavanja posuda odnosno uređaja, lošeg zaptivanja ili loše zaptivke, šteta se ne nadoknađuje.
- (3) Osiguranjem su pokriveno štete samo na osiguranoj tečnosti odnosno plinovima, ukoliko drugačije nije ugovoreno.
- (4) Ako se posebno ugovori, obuhvaćene su štete od iscurenja tečnosti, na osiguranoj stvari. Osiguranje se može ugovoriti samo na „prvi rizik“.

Obim opasnosti izlivanja užarene tečno rastopljene mase

Član 17.

- (1) Od opasnosti izlivanja užarene tečno rastopljene mase pokrivena je šteta koja bi bila prouzrokovana na osiguranim stvarima usljed neočekivanog izlivanja užarene tečno rastopljene mase izvan mjesta određenog za ispuštanje i odvođenje i ako nije nastao požar. Šteta koja pri tome nastane na uređaju za topljenje i odvođenje nadoknadiće se samo ako je prouzrokovana dejstvom rastopljene mase spolja.
- (2) Osiguranjem je pokrivena i šteta na rastopljenoj masi.

Obim opasnosti samozapaljenja zaliha

Član 18.

- (1) Samozapaljenje je fizičko-hemijski i biološki proces prelaske materijala iz čvrstog stanja u stanje pepela ili praha, bez uticaja spoljnih izvora plamena ili visoke temperature.
- (2) Materije sklone samozapaljenju su: materijali biljnog porijekla (sijeno, žitarice i sl.), treset i fosilni ugalj, masti i ulja biljnog porijekla, hemijski materijal i smješe (fosfor, cinkov i aluminijumski prah, jedinjenja sumpora sa metalima, gar, metalno-organska jedinjenja, hidrosulfidi natrijuma, karbid kalcijuma i dr.).
Vlaknasti materijali posjeduju sposobnost samozapaljenja samo kad su natopljeni biljnim i životinjskim mastima: lano, konopljino i pamučno ulje, firnais, riblja ulja i drugo.
- (3) Opasnost samozapaljivih zaliha obuhvaćena je osiguranjem ako su zalihe uskladištene i izvršene ostale radnje po zakonskim, odnosno tehničkim propisima.

Udar nepoznatog motornog vozila u osigurani građevinski objekat

Član 19.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom nepoznatog motornog vozila.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete i na drugim osiguranim stvarima, kao posljedica rušenja građevinskog objekta ili dijela objekta prouzrokovano udarom motornog vozila u smislu prethodnog stava ovog člana.

Obim opasnosti od pritiska snijega i pritiska leda

Član 20.

- (1) Pod pojmom „Pritisak snijega i pritisak leda“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se nepredvidivo i iznenadno destruktivno dejstvo prekomjerne težine palog snijega ili sloja nakupljenog leda na konstrukcije osiguranih građevinskih objekata do kog je došlo uprkos neprekidnim nastojanjima Osiguravnika da spriječi u okviru svojih mogućnosti da se snijeg i led akumuliraju primjenom odgovarajućih mjera.
- (2) Od rizika snijega i pritiska leda može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.
- (3) Osiguranje od snijega i pritiska leda ni pod kakvim okolnostima ne pokriva pokretnu imovinu smještenu na otvorenom.
- (4) Osiguravač će platiti naknadu iz osiguranja samo ako Osiguravnik usvoji i primjenjuje kao stalne odgovarajuće mjere u okviru svojih mogućnosti, koje imaju za cilj sprječavanje akumuliranja prekomjerne težine snijega ili leda na osiguranim građevinskim objektima tokom vremena kada ta akumulacija opravdano može da se očekuje.
- (5) Osiguravač će platiti naknadu iz osiguranja za štete prouzrokovane snijegom i pritiskom leda nastale na osiguranjnoj pokretnoj imovini samo ako je primarni uzrok ovih šteta bilo oštećenje osiguranog građevinskog objekta snijegom i pritiskom leda, za koga je Osiguravač obavezan da plati naknadu štete.

Obim opasnosti dima

Član 21.

- (1) Pod pojmom „dim“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se iznenadno i neočekivano širenje dima suprotno predviđenoj svrsi iz mjesta sagorijevanja, mjesta grijanja, iz opreme za grijanje, kuvanje ili sušenje ili iz sličnih objekata za grijanje koji se nalaze na Mjestu osiguranja.
- (2) Od rizika dima može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.
- (3) Osiguravač nema obavezu nadoknade iz osiguranja za sve slučajeve dugog izlaganja dimu.

Obim opasnosti probijanja zvučnog zida

Član 22.

- (1) Pod pojmom „Probijanje zvučnog zida“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se talas pritiska koji se emituje kada neki avion probije zvučnu barijeru.
- (2) Od rizika probijanja zvučnog zida može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.

Obim opasnosti pada stranog tijela

Član 23.

- (1) Pod pojmom “Pad stranog tijela“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se slučajno i nepredvidivo pokretanje vertikalno postavljenih prirodnih ili vještačkih tijela (kao što su drveće, stubovi, dimnjaci ili drugi predmeti trećih lica) sa karakteristikama slobodnog pada.
- (2) Od rizika pada stranog tijela može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.
- (3) Osiguravač ni pod kakvim uslovima nema obavezu nadoknade iz osiguranje za štete prouzrokovane:
 - 1) padom dijela uništenog ili oštećenog predmeta osiguranja ili dijela iste osigurane grupe kao i oštećeni predmet osiguranja;
 - 2) pada bilo kog predmeta koji Osiguravnik posjeduje ili koristi, bez obzira na to da li je osiguran ili nije.

Obim opasnosti vandalizma

Član 24.

- (1) Pod pojmom “Vandalizam“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se namjerno, često besmisleno fizičko oštećenje ili uništenje predmeta osiguranja od strane nekog trećeg lica (bez bilo kakvog učeća nekog lica koje je u bilo kakvom poslovnom odnosu sa Osiguravnikom), a koje nije povezano sa provalnom krađom. Ne smatra se za fizičko oštećenje predmeta osiguranja kada se samo nepovoljno izmijeni njegova površina (grebanje, farbanje, prskanje sprejom, itd.).
- (2) Od rizika vandalizma može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova.
- (3) Osiguravač nije u obavezi isplate nadoknade ni pod kakvim okolnostima za štete prouzrokovane vandalizmom koji nisu prijavljeni policiji i nisu bili predmet policijske istrage

Obim opasnosti građanskih nemira

Član 25.

- (1) Pod pojmom “Građanski nemiri“ u smislu ovih Uslova podrazumijeva se ponašanje jednog dijela populacije (ne beznačajnog po svom broju) sa zajedničkom namjerom, koji se sprovode na takav način da remete javni mir i red, kao i intervenciju tijela koje je obavezno i/ili ovlašćeno zakonom da suzbije i/ili otkloni posljedice takvog ponašanja stanovništva. Da bi se određena situacija proglasila građanskim nemirima, potrebna je potvrda nadležne državne institucije (policije ili organa državne uprave).

- (2) Od rizika građanskih nemira može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova, koji pretrpe oštećenja ili uništenja usljed posljedica građanskih nemira.
- (3) Osiguranje pokriva samo fizička oštećenja na predmetima osiguranja do kojih je došlo u uzročnom odnosu sa građanskim nemirima ili kada su suzbijani takvi nemiri.

Obim opasnosti štrajka

Član 26.

- (1) Pod pojmom "Štrajk" u smislu ovih Uslova podrazumijeva se kolektivni prestanak rada od strane značajnog broja zaposlenih kod Osiguranika, sproveden u skladu sa nekim planom i koji ima za cilj postizanje određenog cilja.
- (2) Od rizika štrajka može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova, koji pretrpe oštećenja ili uništenja usljed štrajka.
- (3) Osiguranje pokriva samo fizička oštećenja na predmetima osiguranja prouzrokovana ljudima u štrajku.
- (4) Osiguravač nije u obavezi isplate nadoknade ni pod kakvim okolnostima za štete na imovini zaposlenih.

Obim opasnosti isključenja iz rada zaposlenih od strane poslodavca

Član 27.

- (1) Pod pojmom "Isključenje iz rada zaposlenih od strane poslodavca" u smislu ovih Uslova podrazumijeva se isključivanje/udaljavanje značajnog broja zaposlenih iz/sa posla i iz osiguranog poslovnog prostora, nametnuto od strane poslodavca u skladu sa nekim njegovim planom i sa namjerom da postigne neki konkretan cilj.
- (2) Od rizika isključenja iz rada zaposlenih od strane poslodavca može se ugovoriti osiguranje za građevinske objekte i pokretne stvari iz člana 1. ovih Uslova, koji pretrpe oštećenja ili uništenja usljed navedenog isključenja iz rada zaposlenih od strane poslodavca.
- (3) Osiguranje pokriva samo fizička oštećenja predmeta osiguranja prouzrokovana od strane lica koja su isključena iz rada. Osiguravač nije u obavezi isplate nadoknade ni pod kakvim okolnostima za štete na imovini zaposlenih.

Vrijednost osigurane stvari

Član 28.

- (1) Vrijednost osigurane stvari, ukoliko se drugačije ne ugovori, čini:
 - 1) za građevinske objekte - građevinska cijena novog objekta prema cijenama u mjestu gde se objekti nalaze, umanjena za iznos procijenjenog rabaćenja (ekonomskog i/ili tehničkog);
 - 2) za zalihe robe, materijala i sirovina - nabavna cijena, a ako je tržišna cijena niža od nabavne, tada tržišna cijena uvećana za zavisne troškove;
 - 3) za zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvode kod proizvođača - proizvodna cijena, a ako je tržišna cijena niža od proizvodne - tržišna cijena;

- 4) za mašine, uređaje i instalacije, transportna sredstva i sredstva veze, inventar i predmete domaćinstva - nabavna cijena ili cijena koštanja novih stvari umanjena za iznos procijenjenog rabaćenja (tehničkog i/ili ekonomskog);
 - 5) za šume - troškovi podizanja, odnosno vrijednosti drvene mase, što je potrebno u svakom pojedinom slučaju odrediti;
 - 6) za stvari od plemenitih metala, neprerađene plemenite metale, drago kamenje i biserne ogrlice, rijetke i skupocjene stvari, umjetničke predmete, planove, datoteke, crteže, modele, kalupe, makete, dokumenta, rukopise, predmete zbirki i poslovne knjige - iznos sporazumno određen između osiguravača i ugovarača osiguranja;
 - 7) za novac, hartije od vrijednosti, arhivsku građu, za muzeje i izložene predmete - iznos sporazumno određen između osiguravača i ugovarača osiguranja.
- (2) Ako se posebno ugovori, a u slučaju da su predmet osiguranja građevinski objekti i/ili oprema, vrijednost osigurane stvari, se može ugovoriti kao nova zamjenska vrijednost, a u skladu sa Posebnim uslovima za osiguranje građevinskih objekata i opreme na novu zamjensku vrijednost.

Mjesto osiguranja

Član 29.

- (1) Osiguranje važi za vrijeme dok se osigurane stvari nalaze na mjestu označenom u polisi.
- (2) Osiguranje važi kad se sve osigurane stvari prenesu sa mjesta označenog u polisi na neko mjesto u okviru sjedišta osiguranika, odnosno mjesta stanovanja na teritoriji Crne Gore.
- (3) Stvari poljoprivrednih gazdinstava, zbirno osigurane jednom polisom (paušalno osiguranje), osigurane su i dok se nalaze na zemljišnom posjedu, pijacama, na mjestu prerađivanja, obrade, opravke i usluge. Ove stvari se smatraju osiguranim i pri prevozu i povratku nazad, osim kad su u prevozu javnim saobraćajnim sredstvima.
- (4) Sredstva radnih organizacija osigurana su i na mjestu obrade, prerađivanja, opravke, kao i kod lica kojima su data na poslugu ili zakup.
- (5) Ako se osigurana stvar, prema prirodi upotrebe, premješta sa jednog mjesta na drugo, to treba navesti u polisi. U tom slučaju, ukoliko se ne mogu tačno označiti pojedina mjesta osiguranja, mjesto osiguranja je označeno na teritoriji Crne Gore.
- (6) Osiguranje ne važi za vrijeme dok se osigurana stvar nalazi na izložbi, vašaru ili sajmu ukoliko se posebno ne ugovori.
- (7) Kod ugovorenog osiguranja na „prvi rizik”, u polisi osiguranja se navodi precizno mjesto osiguranja za svaku osiguranu stvar.
- (8) Na poseban zahtjev Osiguranika, u slučaju kada je predmet osiguranja oprema, kalupi ili zalihe, a za slučaj osnovnih požarnih rizika iz člana 2. stava (1) ovih Uslova, osiguravajuće pokrivanje se pruža izvan mjesta označenog na polisi, bilo gdje unutar Crne Gore. Suma osiguranja u ovom slučaju može da se ugovori do 10% od pojedinačne sume osiguranja navedenih predmeta osiguranja.

Utvrđivanje naknade iz osiguranja

Član 30.

- (1) Visina naknade iz osiguranja utvrđuje se:
- 1) u slučaju uništenja ili nestanka stvari - prema vrijednosti osigurane stvari (član 20) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka;
 - 2) u slučaju oštećenja - u visini troškova opravke po cijena materijala i rada u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjениh za iznos procijenjenog rabaćenja i vrijednosti ostatka, ukoliko nije drugačije ugovoreno. Veći troškovi opravke nastali zbog toga što su prilikom opravke na oštećenoj stvari učinjene izmjene, poboljšanja ili usavršavanja, padaju na teret osiguranika.
- (2) Za makadamske i šumske puteve priznaje se naknada za štetu na gornjem stroju samo kada je istovremeno na istom mjestu oštećen i donji stroj. Za štete na donjem stroju naknađuje se najviše iznos troškova za izvođenje izgrađenog dijela stroja po projektu.
- (3) Ako se stvari osigurane na „prvi rizik“ od opasnosti čijim ostvarenjem nastane šteta, naknada će se platiti u visini nastale štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja na „prvi rizik“. Odredbe o podosiguranju, u ovom slučaju, neće se primijeniti.
- (4) Ukoliko je ugovorena nova zamjenska vrijednost osiguranih građevinskih objekata i opreme, nadoknada iz osiguranja se određuje u skladu sa Posebnim uslovima za osiguranje građevinskih objekata i opreme na novu zamjensku vrijednost.
- (5) Ugovorom o osiguranju može se definisati ukupan limit pokrivača za osiguranje od osnovnih požarnih rizika za period trajanja osiguranja, čime se limitira maksimalna obaveza Osiguravača za sve osigurane slučajeve za dati period, kao i limit pokrivača po jednom osiguranom slučaju za predmet osiguranja i/ili osiguranu opasnost i/ili Mjesto osiguranja, koji predstavlja limit obaveze Osiguravača za svaki pojedinačni osigurani slučaj koji se odnosi na dati predmet osiguranja i/ili osiguranu opasnost i/ili Lokaciju.
- (6) Ako se posebno ugovori, na sva osiguranja ili osiguranja od pojedinih osiguranih opasnosti (osnovnih ili dopunskih) predviđenih ovim Uslovima, primjenjuje se učešće osiguranika u šteti - odbitna franžiza, pod kojom se podrazumijeva ugovoreni novčani iznos i/ili procenat kojim se umanjuje svaki iznos nadoknade iz osiguranja tokom trajanja osiguranja.

Naknada troškova

Član 31.

- (1) Na ime troškova učinjenih za raščišćavanje i rušenje u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranoj stvari, osiguravač naknađuje neophodne izdatke za raščišćavanje i rušenje. Međutim, ukoliko se drugačije ne ugovori, naknađuje se najviše do 3% od sume osiguranja, odnosno od stvarne vrijednosti oštećene stvari kod osiguranja na ugovorenu vrijednost, a od nove vrijednosti kod osiguranja na novu vrijednost oštećene stvari.

- (2) U troškove raščišćavanja spadaju neophodni izdaci za raščišćavanje i čišćenje mjesta na kome je šteta prouzrokovana, kao i izdaci za odvoz ogorina, šteta i mulja do najbližeg mjesta dozvoljenog istovara.
- (3) U troškove rušenja spadaju neophodni troškovi koje ugovarač osiguranja učini poslije nastanka osiguranog slučaja radi rušenja preostalih oštećenih neupotrebljivih djelova i njihovog odnošenja do najbližeg dozvoljenog mjesta istovara.
- (4) U slučaju podosiguranja, troškovi za raščišćavanje i rušenje naknađuju se u istoj srazmjeri kao i naknada iz člana 22. osim u slučajevima kad su ti troškovi učinjeni po nalogu osiguravača.
- (5) Osiguravač nije u obavezi da naknadi troškove za otklanjanje uzroka štete, kao i troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost prema karakteru poslovanja da besplatno pružaju pomoć kad nastane osigurani slučaj.
- (6) Troškovi premještanja i obezbjeđenja, pod kojima se podrazumijevaju neizbježni troškovi koje je Osiguranik stvarno imao nakon osiguranog slučaja, pošto je osigurana oprema, bez obzira da li je oštećena ili neoštećena, morala da se kao posljedica osiguranog slučaja demontira i ponovo montira, ili je morala da se premjesti ili na drugi način zaštiti.
- (7) Troškovi gašenja požara, pod kojima se podrazumijevaju troškovi koje je Osiguranik opravdano i ekonomično napravio pri gašenju požara kako bi spriječio oštećenje predmeta osiguranja i/ili kako bi smanjio obim oštećenja. Ovi troškovi obuhvataju vrijednost utrošenog materijala i troškove radne snage za aktivnosti obavljene tokom gašenja požara, uključujući troškove radne snage zaposlenih Osiguranika za vrijeme provedeno u gašenju požara. Ovi troškovi ne obuhvataju plate administrativnog osoblja i troškove rada članova vatrogasne brigade Osiguranika, niti troškove intervencije od strane javnih vatrogasnih brigada ili drugih subjekata koji su obavezni da pruže pomoć u svrhu javnog interesa
- (8) Troškovi uklanjanja opasnog otpada, bez uklanjanja zemlje (tla), pod kojima se podrazumijevaju neophodni troškovi koje je Osiguranik stvarno imao nakon osiguranog slučaja za ispitivanje, rukovanje i uklanjanje opasnog otpada, pri čemu su:
- troškovi ispitivanja - troškovi nastali zadovoljavanjem zahtjeva za zvaničnim ispitivanjem ili analizom vještaka koja ima za cilj utvrđivanje da li su proizvedeni opasni otpadi ili hemijske supstance ili drugi predmeti koji podliježu nekom specijalnom režimu u skladu sa važećim odredbama zakonske regulative o rukovanju otpadima i/ili hemijskim supstancama i/ili biološkim ostacima, i u utvrđivanju kako da se rukuje ovim materijalima i/ili kako da se oni uklone;
 - troškovi rukovanja opasnim otpadom - troškovi mjera koje imaju za cilj odlaganje opasnih otpada, hemijskih supstanci i/ili drugih predmeta koji podliježu nekom specijalnom režimu u skladu sa važećim odredbama zakonske regulative o rukovanju otpadima i/ili hemijskim supstancama i/ili biološkim ostacima, i u utvrđivanju kako da se rukuje ovim materijalima i/ili kako da se oni uklone;

- troškovi odlaganja - troškovi odlaganja tih predmeta na deponiju za otpad, uključujući i plaćene javne naknade što može da se dokaže.
- (9) Troškovi uklanjanja opasnog otpada uključujući i uklanjanje zemlje (tla), pod kojima se misli na proširenje pokrivača osiguranjem kao što je definisano u tački 8) ovog člana obuhvatanjem troškova koje je Osiguranik stvarno imao nakon osiguranog slučaja oko uklanjanja kontaminiranog zemljišta i oko neophodnog ponovnog punjenja iskopa čistom zemljom. Pod kontaminiranom zemljom se podrazumijeva zemlja koja je bila u uzročnom odnosu sa osiguranim slučajem i kontaminirana drugim predmetima (izuzev radioaktivnih predmeta) i, kao posljedica, njome mora da se rukuje na način utvrđen relevantnim odredbama zakonske regulative. Ako Osiguranje obuhvata pokrivača osiguranjem ekstra troškova za rukovanje zemljom kontaminiranom radioaktivnošću, pokrivača osiguranjem navedeno u ovoj tački takođe važi za radioaktivnu kontaminaciju zemlje, pod uslovom da je ta kontaminacija posljedica osiguranog slučaja na Mjestu osiguranja izlaganjem radioaktivnim izotopima sadržanim u predmetima osiguranja.
- 2) dodatna suma osiguranja može da se ugovori samo u fiksnom novčanom iznosu, a najviše do 20% od ukupne sume osiguranja imovine osiguranika na početku trajanja osiguranja.
- 3) dodatna suma osiguranja se odnosi na ugovorene osigurane opasnosti iz člana 2. ovih Uslova. Osiguranje dodatnom sumom osiguranja se ne može ugovoriti u slučaju ugovaranja sume osiguranja iz stava (1), tački 1) i 3) člana 5. Opštih uslova za osiguranje imovine.

Važnost Opštih uslova za osiguranje imovine

Član 33.

- (1) Ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim Uslovima, na osiguranja zaključena po ovim Uslovima primjenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine.

Datum početka primjene 27.02.2008. godine.

Osiguranje dodatnom sumom osiguranja

Član 32.

- (1) Ako se posebno ugovori, može se zaključiti osiguranje sa dodatnom sumom osiguranja, za koje važe sljedeće odredbe:
- 1) dodatnom sumom osiguranja se obezbjeđuje osiguravajuće pokrivače u slučaju pojave razlike u visini vrijednosti osigurane stvari osiguranika (iz člana 28. ovih Uslova) na početku i po isteku perioda trajanja osiguranja, koja je posljedica novonabavljenih ili novoizgrađenih predmeta osiguranja, njihovih modifikacija ili nadogradnji, inflacije ili drugih finansijskih efekata tokom trajanja perioda osiguranja, a koji rezultuju povećanjem vrijednosti imovine osiguranika po isteku perioda osiguranja u odnosu na njenu vrijednost na početku trajanja osiguranja.